

**VAASAN
HALLINTO-OIKEUS**

Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA
p. 010 36 42611
f. 010 36 42760
s-posti vaasa.hao@om.fi

PÄÄTÖS

Antopäivä
13.11.2007

Numero
07/0400/1

Diaarinumerot
02105-02107/05/5201
02216-02217/05/5201

Itä-Suomen ympäristölupavirastoon
Tuli postitse _____

14.11.2007

Jätti _____
Lupapöytäkirja _____ liitteet _____

ASIA

Valitukset vesitalousasiassa

MUUTOKSENHAKIJAT

1. Jorma Taskinen, Tuula Taskinen, Merja Korhonen sekä Antero ja Aune Ritvanen
2. Tuomo Lapveteläinen ja Pertti Nissinen
3. Jaana Rissanen, Janne Rissanen, Kirsti Rissanen, Eija-Riitta ja Juha Hämäläinen, Pirkko ja Sulo Hartikainen, Kaisa ja Heikki Tirronen, Mirja ja Teppo Pulkkinen, Riitta Lappalainen, Inkeri Saarelainen, Soili ja Pekka Vihko, Eila ja Jaakko Virta, Marjo ja Seppo Kärämä, Kari ja Arja Leskinen, Reino ja Anja Paloperä, Veli ja Marjatta Hyvärinen, Tuomo Lapveteläinen ja Pertti Nissinen, Jorma ja Ulla Saalanto sekä Antero ja Aune Ritvanen.

LUVAN HAKIJA

Pohjois-Savon ympäristökeskus

PÄÄTÖS, JOHON ON HAETTU MUUTOSTA

Viranomainen
Itä-Suomen ympäristölupavirasto
(päättös liitteenä)

Päivämäärä
14.10.2005
Nro 95/05/1

Ympäristölupavirasto on myöntänyt Pohjois-Savon ympäristökeskukselle luvan pohjapadon rakentamiseen Naarajärven lasku-uomaan ja Ruhtomankosken niskan avartamiseen Naarajärven keskivedenkorkeuden palauttamiseksi lainmukaiseen tasoon $N_{60} + 120,38$ m Karttulan kunnassa ja Kuopion kaupungissa.

Pato rakennetaan Naarajärven lasku-uomaan hakemussuunnitelman kohdassa 8.2.1 olevasta kuvasta 4 ilmenevään paikkaan ja kuvan 7 mukaisesti siten, että padon harja on korkeudella $N_{60} + 120,20$ m ja padon keskellä olevan 0,30 m leveän virtaama-aukon alin kohta on korkeudella $N_{60} + 120,00$ m. Padon ylä- ja alapuolista uomaa puhdistetaan noin 10 m:n matkalta virtausta hidastavista kivistä ja tarvittaessa syvennetään tasoon $N_{60} + 119,90$ m.

Ruhtomankosken padottavaa niskaa avarretaan hakemussuunnitelman kohdasta 8.2.2 olevasta kuvasta 8 ilmenevässä paikassa molemmilta rannoilta noin 1,5 m ja koskiuomaa levennetään noin 2 m. Koskiosuus kivetään luonnonmukaisemmaksi. Kosken niskalta poistetaan uomasta padottavia yksittäisiä kiviä. Rantavyöhyke madalletaan niskalla järven keskiveden tasoon. Koskiosuudelle sijoitetaan yksittäisiä kiviä monipuolistamaan virtausta ja ohjaamaan sitä rantamatalikolle.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu edunmenetyksiä, joista olisi vesilain mukaan määrättävä suoritettavaksi korvausta. Ennalta arvaamattomien edunmenetysten varalta on päätöksessä annettu määräys.

Ympäristölupavirasto on myöntänyt ympäristökeskukselle pysyvän käyttöoikeuden patoa varten tarvittavaan noin 30 m²:n suuruiseen, osaksi Suovunsalon ja osaksi Hakulilan osakaskunnalle kuuluvaan vesialueeseen sekä patoa ja huoltotietä varten tarvittavaan noin 500 m²:n suuruiseen A. Ahlström Osakeyhtiölle kuuluvaan maa-alueeseen. Alueet ilmenevät hakemussuunnitelman kohdassa 8.2 olevasta kuvasta 4. Käyttöoikeuksista ei ole määrätty korvausta osakaskunnille alueen vähäisyyden vuoksi eikä A. Ahlström Osakeyhtiölle sen vuoksi, että ympäristökeskus ja yhtiö ovat sopineet pohjapadon rakentamisesta korvauksetta.

Perustelut

Naarajärven vedenkorkeus on järven lasku-uoman ja sen alapuolisen Ruhtomankosken ilman lupaa tapahtuneen patoamisen seurauksena ollut useita vuosia korkeammalla kuin se olisi ilman näitä toimenpiteitä ollut.

Naarajärven vedenkorkeuksia ei ole ennen patoamista seurattu jatkuvasti, minkä vuoksi laillinen vedenkorkeus on perustettava arviointiin. Ympäristölupavirasto on pitänyt luotettavana ympäristökeskuksen esittämää arviota Naarajärven laillisesta vedenkorkeudesta. Se perustuu vertailuvesistöjen korkeuksista saatuihin tietoihin, Naarajärven vedenkorkeudesta vuonna 1983 sekä vuosina 2001 -

2004 tehtyihin havaintoihin sekä Naarajärven ja sen yläpuolisen Pieni-Naaran vedenkorkeuksien vertailuun.

Hakemuksen mukaisilla toimenpiteillä voidaan palauttaa Naarajärven laillinen vedenkorkeus.

Vastaus muistutuksiin

Hakemussuunnitelman puutteellisuutta, toisenlaisen suunnitelman tekemistä ja hakemuksen mukaisesta poikkeavan vedenkorkeuden määrittämisestä koskevat vaatimukset

Hakemuksessa on esitetty riittävät selvitykset asian ratkaisemista varten. Ympäristölupaviraston on annettava ratkaisu tehtyyn hakemukseen. Hakijaa ei voida velvoittaa esittämään toisenlaista suunnitelmaa, jonka mukaisilla rakenteilla Naarajärven vedenkorkeudet poikkeaisivat hakemussuunnitelman mukaisista korkeuksista. Hakemus perustuu laillisen vedenkorkeuden palauttamiseen. Sen vuoksi siinä ei ole ollut tarpeen käsitellä hyötyjen ja haittojen vertailua tai laillisen vedenkorkeuden palauttamisesta ehkä aiheutuvia haittoja ja vahinkoja tai niiden korvaamista.

Hakemuksen hylkäämistä koskevat vaatimukset

Kohdassa "perustelut" mainituilla perusteilla ovat luvan myöntämisen edellytykset olemassa. Vesilain 2 luvun 4 §:n mukaan harkittaessa rakentamisen edellytyksiä on asemakaava otettava huomioon. Lisäksi on otettava huomioon, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään maakuntakaavan ja yleiskaavan oikeusvaikutuksista. Lupaa harkittaessa on myös katsottava, ettei lupa merkittävästi vaikeuta kaavan laatimista. Hankkeessa on kyse laillisen vedenkorkeuden palauttamisesta. Naarajärven ja sen ympäristön kaavoitustilanne ei ole esteenä luvan myöntämiselle.

Laillisen vedenkorkeuden määrittäminen

Ympäristölupavirasto on pitänyt luotettavana ympäristökeskuksen esittämää arviota Naarajärven laillisesta vedenkorkeudesta. Arvio perustuu useisiin seikkoihin, jotka ympäristökeskus on esittänyt hakemuksessa ja muistutuksista antamassaan selityksessä. Ranta-kaavaan tai karttoihin merkittyä vedenkorkeutta ei voida pitää osoituksena laillisesta vedenkorkeudesta.

Hankkeesta järven vedenlaadulle tai virkistyskäytölle aiheutuvat haitat ja niiden korvaaminen

Koska kyse on laillisen tilan palauttamisesta, ei hankkeen johdosta tapahtuvasta vedenkorkeuden alenemisesta viime vuosiin verrattuna ehkä aiheutuvista haitoista ja vahingoista tule maksettavaksi korvauksia. Vesijättöä ei muodostu eivätkä vesijätön lunastamisesta aiheutuvat maanmittaustoimitukset ole tämän hankkeen johdosta tarpeen.

Asian käsittelyä koskevat puutteet

Asia on tullut vireille ympäristölupavirastossa, kun hakemus on toimitettu sinne 28.4.2005. Ennen sitä järjestetyt yleisötilaisuudet tai muut toimenpiteet eivät ole kuuluneet asian käsittelyyn ympäristölupavirastossa eikä ympäristölupaviraston toimivaltaan kuulu ottaa kantaa niiden osalta noudatettuun menettelyyn.

Kuulutus, jolla ympäristölupavirasto on tiedottanut hakemuksesta, on lähetetty hakemukseen liitetyn luettelon mukaan mm. Naarajärven rantatilojen omistajille. Siinä tapauksessa, että tilalla on useampia omistajia, on luettelon puutteellisuuden vuoksi kuulutus lähetetty vain yhdelle osaomistajista. Tästä ei kuitenkaan ole väitettykään aiheutuneen oikeudenmenetyksiä.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

1. *Jorma Taskinen asiakumppaneineen* on vaatinut, että ympäristölupaviraston päätös kumotaan ja asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi. Lisäksi Pohjois-Savon ympäristökeskuksen tekemät järvenpinnan korkeusmittaukset ja -määritykset on tarkistettava puolueettomalla osapuolella. Valittajat tulee vapauttaa asian käsittelymaksuista, koska kyse on valtion viranomaisen puutteellisin perustein tehdystä hakemuksesta.

Valittajat ovat perustelleet vaatimustaan muun muassa sillä, että rannanomistajat, Kuopion kaupunki ja Karttulan kunta ovat suhtautuneet kielteisesti hankkeeseen. Vedenpinnan laillistamista on lähdetty hakemaan käytännössä yhden maanomistajan vaatimuksen vuoksi. Laillisen vedenkorkeuden osalta valittajat viittaavat Pohjois-Savon maanmittaustoimiston mittauksiin 1960-luvun lopulta, jolloin Naarajärven korkeudeksi on mitattu MW:+120,50 sekä kartoissa ja kaavoissa mainittuun järven korkeustasoon +120,50. Päätös ei voi perustua vedenkorkeuden arviointiin ja vuosina 2001-2004 tehtyi-

hin mittauksiin, jotka on tehty järven pohjaan (liejua ja savea) asetetun pohjapaalun avulla.

Lisäksi Naarajärven ja Pieni-Naaran vedenkorkeuden vertailua tehtäessä ympäristölupavirastolla ei ole ollut tiedossa, että 1980-luvun alkupuolella metsäyhtiöt tekivät metsäautoteitä alueella. Tie vietiin Naarajärvestä lähtevän laskujoen yli ja sillan rakennuksen yhteydessä jokea ruopattiin lähellä joen luusuaa, jolloin todennäköisesti vedenkorkeusero on useana vuotena ollut tavallista suurempi. Myöhemmin jokea on nähtävästi kivetty, jolloin on palattu lähemmäs aikaisempaa tilaa.

Ympäristölupaviraston lupaehdoissa on mainittu tulevan padon yläreunan korkeudeksi +120,20 ja alivirtaama-aukon korkeudeksi +120,00. Ympäristökeskuksen omassa selvityksessä on tuotu esiin, että Gumbelin toistuvuusanalyysillä laskettu alivirtaaman toistuvuus on keskimäärin joka toinen vuosi. Tällöin Naarajärven vedenkorkeus olisi +120,11, joka merkitsisi 40 cm vedenpinnan laskua syksyn 2005 tilanteeseen +120,51. Valittajat vakuuttavat, ettei järvenpinta ole ollut koskaan 40 cm alle edellä mainitun tason.

Suunniteltu aliveden taso olisi täydellinen katastrofi järvelle ja osoitus hakijan täysin piittaamattomasta asenteesta järven virkistyskäyttöä kohtaan. Valittajat katsovat hakijan ja ympäristölupaviraston kätkeytyneen ns. vedenpinnan tason laillistamisen termin taakse ottamatta huomioon seurauksia järvelle. Vedenpinnan laillisena korkeutena esitetty lukema +120,38 on otettu lähes ilmasta ja päätös on jyrkässä ristiriidassa vesilain kanssa.

2. *Tuomo Lapveteläinen ja Pertti Nissinen* ovat vaatineet, että ympäristölupaviraston virheellisin / olemattomin perustein tekemä päätös kumotaan ja Naarajärvi jätetään luonnontilaan.

Valittajat ovat perustelleet vaatimustaan muun muassa sillä, että ympäristölupaviraston vedenkorkeuden "laillistamisen" perusteet ovat virheelliset ja kyseessä on pelkkä satunnaishavainto, jonka takia "lainmukaiseen vedenkorkeuteen" perustuvat päätelmät ovat fiktiota. Asian hoitamisessa on syyllistytty menettelytapavirheisiin jättämällä toimittamatta osalle asianosaisista kuulutuskirjeet (mukaan lukien toinen valittajista Pertti Nissinen). Valittajat ovat viitanneet vaatimuksensa perusteeksi 16.6.2005 ympäristölupavirastolle toimittamaansa muistutukseen.

28 asianosaista on vastustanut vedenkorkeuden laskua ja vain 2 asianosaista on ollut sen kannalla. Aikaisemmin vallinnutta vedenkorkeutta, joka myös "lailliseksi" halutaan määrittää, ei ole selvitetty luotettavasti. Väitteet siitä, ettei laillisen tilan palauttaminen edelly-

tä hyöty-haittavertailutarkastelua eikä aiheutuvien korvausten selvitystä, ovat absurdeja. Onko ilman perusteellista hyöty-haitta-analyysiä oikeudenmukaista tai tarkoituksenmukaista laskea järven vedenpintaa ja odottaa, mitä tapahtuu? Väite siitä, ettei vedenkorkeuden palauttaminen aiheuta vesijätön muodostumista tai uusien maanmittaustoimitusten järjestämistä on väärä. Alueelle on aikoinaan kaavoitettu ja lohkottu kolmisenkymmentä tonttia, joiden pyykit nykyisessä (sekä silloisessa) vesirajassa ovat selkeästi esillä. Vedenkorkeuden laskemisesta aiheutuisi varsinkin järven matalassa länsipäässä huomattavaa haittaa loma-asutukselle ja järven virkistyskäytölle. Valittajat pyytävät kiinnittämään huomiota vedenkorkeuden laskemisen vaikutuksiin järven ja lähialueen ekosysteemeihin ja mahdolliseen järven rehevöitymiseen.

3. *Jaana Rissanen asiakumppaneineen* on vaatinut, että ympäristökeskuksen lupahakemus tulee hylätä ja lupaa hakemuksessa esitettyihin toimenpiteisiin ei tule myöntää, koska laillinen vedenkorkeus on kiistanalainen. Hakemuksen tueksi ei ole esitetty vesilain mukaisia riittäviä selvityksiä toimenpiteiden haitoista ja hyödyistä eikä aiheutuvista vahingoista ja niiden korvaamisesta. Mikäli järven matalamiseen ryhdytään vaativat valittajat ko. selvitysten tekemistä. Valittajat vaativat valituksessa mukana olevien asianosaisten korvausvaatimusten selvittämistä. Lisäksi ympäristölupavirastolle tehdyt muistutukset korvausvaatimuksineen tulee selvittää. Valittajat ovat viitanneet ympäristölupavirastolle tekemiinsä muistutuksiin korvausvaatimuksineen. Valittajat vaativat ympäristöselvitysten tekemistä ja vesirakentamisen vaikutusten selvittämistä kaavan laatimiseen nähden. Valittajat esittävät Naarajärven lailliseksi vedenkorkeudeksi +120,65, joka on ollut keskivedenkorkeus vuosina 2001-2004 tai ainakin +120,50, joka on rantakaavassa esitetty keskiveden korkeus. Jos hallinto-oikeus hylkää valituksen, valittajat edellyttävät, ettei mihinkään toimenpiteisiin järven laskemiseksi ryhdytä ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valittajat esittävät, että Vaasan hallinto-oikeus tekisi asiassa hallintolainkäyttölain 41 §:ssä tarkoitetun katselmuksen. Lisäksi valittajat vaativat oikeudenkäyntikuluina korvattavaksi 2.000 euroa.

Valittajat ovat perustelleet vaatimustaan muun muassa sillä, että ympäristökeskus ei ole esittänyt mitään todisteita siitä, että kivien siirtelyllä olisi vaikutusta vedenpinnan korkeuteen. Kivien siirtelyä on tapahtunut puoleen ja toiseen. Ympäristökeskuksen näkemys vedenpinnan laillisesta korkeudesta perustuu ainoastaan yhden vuoden (1983) yhteen mittaukseen, jonka perusteella laillisen korkeuden määrittäminen ei voi mitenkään olla mahdollista. Mittaus on tehty 20 vuotta sitten, jonka jälkeen järvenpinta on jatkuvasti ollut korkeampi. Näin ollen järven laillinen korkeus on järven nykyinen korkeus. Ympäristökeskuksen mittauksissa vuosina 2001-2004

keskiveden korkeus oli ollut keskimäärin +120,65 m. Näinä vuosina "patoamista" ei ollut havaittu, vaan enemmänkin ruoppaustoimenpiteitä. Ympäristökeskus on suunnitelmassaan 27.5.2005 todennut että tarkastuksessa 28.11.1994 vedenpinta vaikutti olevan ylempänä kuin 10 vuotta aiemmin ja lasku-uomalla on mahdollisesti enemmän kiviä kuin uiton aikaisessa tilanteessa. Lisäksi ympäristökeskus totesi, että myös vuosien 1999 ja 2000 maastokatselmuksissa purku-uomaa arvioitiin kivetyn. Asiasta ei ole näin ollen esitetty mitään faktatietoa ja useilla rantakiinteistön omistajilla on asiasta aivan eri näkemys. Rannanomistajien ja ympäristökeskuksen vedenkorkeuden mittauksissa on saatu toisistaan poikkeavia tuloksia ja mittauksissa käytettävästä kiintopisteestä on ollut eri näkemyksiä.

Uittojen toteuttamiseksi koskia on perattu kivistä, jonka johdosta vedenpinta on alentunut useissa järvissä ja vesistö on rehevöitynyt. Edellä esitetty tukee sitä, että vedenpinnan korkeus Naarajärvessä on ennen uittojen aloittamista mahdollisesti ollut korkeampi kuin nykyinen korkeus ja että laillista korkeutta ei ole mahdollista määrittää yhden vuoden mittauksen perusteella. Monet mökkiläiset ovat ostaneet kiinteistönsä 1980-1990-luvuilla, jolloin järvenpinta on ollut nykyisessä korkeudessaan. Vuonna 1985 laaditussa rantakaavassa vedenkorkeus on ollut +120,50 m. Vedenpinta ei ole näinä vuosina noussut. Kiinteistöt on ostettu siinä uskossa, että vedenpinta on ollut laillisessa korkeudessa. Tontit on lohkottu ja rajapyykit asetettu vesirajaan rantakaavaan merkityn vedenkorkeuden perusteella. Nykyisin pyykkit ovat ylempänä, joten vedenkorkeus on vuosien saatossa laskenut. Vedenpinnan laskeminen ei voi olla ainoa vaihtoehto Naarajärven saattamiseksi lailliseen tilaan. Laillisen tilan selvittämiseksi ei ole tehty riittäviä toimenpiteitä. Vedenpinnan korkeudesta ei myöskään ole riittävää näyttöä, jotta vedenpinnan laskemiseen voitaisiin ryhtyä. Luontainen vedenpinta ei voi laskea (tai ole aiemminkaan laskenut) nykyistä tasoa alemmaksi.

Ympäristölupaviraston päätöksessä ei ole perusteltu tarkemmin sitä, minkä säännöksen perusteella laillinen vedenkorkeus voitaisiin palauttaa vesistöön pohjapadon rakentamisella, ottamatta huomioon vesilain 2 luvun säännöksiä vesistöön rakentamisesta. Ilmeisesti ympäristölupaviraston tarkoituksena on ko. lupien myöntämisellä toteuttaa vesilain 21 luvun 3 §:n mukainen hallintopakkoasia. Ympäristökeskus on selvityksensä mukaan todennut vedenpintaa järvessä nostetun lasku-uoman laittomalla patoamisella. Jos patoamista on havaittu, hallintopakon käyttäminen tarkoittaisi nimenomaan sitä, että ympäristökeskuksen tulisi hakea lupaa poistaa laitton pato. Ympäristökeskuksen esittämässä lupahakemuksessa on kysymys kuitenkin padon rakentamisesta, jolloin vesilain rakentamista koskevia säännöksiä pitää noudattaa. Koska valituksen koh-

teenä olevan hankkeen johdosta tapahtuu vesilain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettu muutos, on vesilain 2 luvun säännöksiä vesistöön rakentamisesta noudatettava. Valituksen kohteena olevassa asiassa ei ole tehty vesilain 2 luvun 5-6 §:ssä ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyötyjen ja edunmenetysten arvioimista eikä mitakaan lupa-asian ratkaisemiseksi tarpeellisia selvityksiä. Myöskään vesilain 2 luvun 13 §:n mukaisia edunmenetysten korvauksia ei ole lupahakemuksessa selvitetty.

Järven laskeminen johtaisi siihen, että useat kiinteistöt eivät olisi ilman vesijätön lunastamista rantatontteja. Vedenkorkeuden laskeminen aiheuttaisi järven länsiosassa olevien kiinteistöjen kohdalla rantaviivan siirtymisen 3-5 m:llä. Useat rantakiinteistöt tulisivat kärsimään mittavia taloudellisia menetyksiä. Lunastamisen jälkeen rannat tulisi ruopata. Laillisen tilan palauttaminen ei mitenkään voi johtaa siihen, ettei kiinteistöjen edunmenetyksiä arvioitaisi. Kiinteistöt on ostettu hyvässä uskossa siitä, että järven pinta on laillisessa tasossa.

Ennen luvan myöntämistä olisi tullut tehdä myös ympäristövaikutusten arviointi ko. hankkeesta. Koska järvi on ennestään matala, on selvää, että vedenpinnan laskemisella olisi myös haitallisia ympäristövaikutuksia. Madaltaminen uhkaa järven vedenlaatua ja luonnonmukaisuutta. Pinnan lasku aiheuttaisi järven läntisten osien matalien lahtien liettymisen ja umpeen kasvamisen.

Kaikille kiinteistöjen omistajille ei ole tiedotettu hankkeen vireilläolosta.

Valituksen liitteenä on toimitettu Arja ja Kari Leskisen vaatimus mahdollisen uuden maanmittaustoimituksen toimittamisesta ja vesijätön lunastamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, korvausvaatimus kiinteistön arvon alenemisesta 18.000 euroa ja vaatimus laiturin rakenteiden uusimisesta aiheutuvien 2.000 euron kustannusten korvaamisesta.

Valituksen liitteenä on toimitettu Jorma ja Ulla Saalannon vaatimus mahdollisesta vesijätön lunastamisesta ja uudesta maanmittaustoimituksesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, korvausvaatimus kiinteistön arvon alenemisesta 30.000 euroa ja vaatimus laiturin ja rantapenkereen rakenteiden uusimisesta aiheutuvien 4.000 euron kustannusten korvaamisesta.

ASIAN KÄSITTELY HALLINTO-OIKEUDESSA

Pohjois-Savon ympäristökeskus on antanut valitusten johdosta vastineen. Siinä on muun muassa lausuttu, että rannanomistajien

kanssa käydyissä neuvotteluissa on todettu että uittosäännön kumoamisen yhteydessä järvelle voidaan laatia kunnostushanke, joka perustuisi viimeisten vuosien mitattuihin keskiveden korkeuksiin. Rannanomistajien keskuudessa ei kuitenkaan ollut yksimielisyyttä hyväksyttävästä vedenkorkeudesta, jonka pohjalta ympäristökeskus olisi voinut laatia järven kunnostussuunnitelman ilman, että siitä olisi aiheutunut korvausvelvoitteita. Ympäristökeskuksella ei ole valtuuksia olla tämän kaltaisissa hankkeissa luvan hakijana.

Ulkopuolinen mittausasiantuntija on tehnyt tarkistusvaaituksen 4.11.2005, jolloin tutkittiin useita Naarajärven lähellä olevia maanmittauslaitoksen korkeuskiintopisteitä, ympäristökeskuksen käyttämät kiintopisteet ja Naarajärven vedenpinta. Rannanomistajien käyttämästä pisteestä löytyi 30 cm:n virhe, mikä selittää poikkeavuuden saadusta vedenkorkeuslukemasta.

Gumbelin toistuvuusanalyysin tuloksena saatu alivirtaama tarkoittaa koko vuosijakson alinta virtaamalukemaa, joka sijoittuu käytännössä kevääseen ennen lumensulamisvaihetta. Kesällä parhaimpana virkistyskautena järven vedenpinta on ylempänä.

Itä-Suomen ympäristölupavirasto ei ole antanut valituksista lausuntoa.

Jorma Taskinen, Tuula Taskinen ja Merja Korhonen ovat lausuneet vastaselityksessään, että järven vedenpinta tulee olemaan joka toinen vuosi alimmillaan +120,11, joka on melkein 20 cm alempana kuin hakemuksen perustana ollut vedenkorkeus helmikuussa 1983. Kyseessä ei ole laillisen vedenkorkeuden vahvistaminen vaan järven kuivattaminen metsätalouden tarpeisiin. Ympäristökeskus ei ole ottanut vastineessaan kantaa Naarajärven ja sen yläpuolisen Pienen Naaran vedenkorkeuden vertailuun ja valituksessa mainittuun Naarajärven laskujoen ruoppaukseen. Ympäristölupaviraston päätös tulee kumota tai määrätä alivirtaama-aukon korkeudeksi +120,20 ja padon korkeudeksi +120,40.

Arja Leskinen ja Kari Leskinen ovat lausuneet vastaselityksessään, että neuvotteluihin, joihin Pohjois-Savon ympäristökeskus vetoaa, ei ole annettu valittajien tai monen muunkaan taholta edustus-oikeuksia. Ympäristökeskuksen kokonaisnäkemys perustuu huhteriin lähtökohtiin. Järven rannalla on kuitenkin tehty useita maanmittaustoimituksia, joissa on määritetty rantaviiva keskiveden mukaisesti. Näitä asiakirjoja ei ole tutkittu ollenkaan.

Pirkko ja Sulo Hartikainen ovat lausuneet vastaselityksessään, että 7.12.2004 pidetyn kokouksen kokouskutsu on ollut laiton. Kokoukseen ei oltu kutsuttu rannanomistajia vaikka ympäristökeskuksella

oli tiedossa useimpien omistajien nimet sekä osoitteet. Kokouksessa kaikki, paitsi ympäristökeskuksen edustajat, olivat yksimielisiä, että vedenpintaa Naarajärven ei pidä laskea.

Jaakko Virta on lähettänyt lisäselvityksenä kuvia Naarajärven lasku-uomasta.

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Pohjois-Savon ympäristökuksesta toimittamaan lisäselvityksenä Naarajärven vedenkorkeuden seurantatulokset vuoden 2004 jälkeiseltä ajalta. Hallinto-oikeuteen toimitetut tulokset on annettu muutoksenhakijoille tiedoksi ja heille on varattu tilaisuus antaa vastaselitys lisäselvityksen johdosta.

Jorma Taskinen, Tuula Taskinen ja Merja Korhonen ovat antaneet vastaselityksen.

Kari ja Arja Leskinen ovat antaneet vastaselityksen.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää *Jaana Rissasen* ja asiakumppaneiden katselmuksen toimittamista koskevan pyynnön.

Hallinto-oikeus hylkää *Tuomo Lapveteläisen* ja *Pertti Nissisen* sekä *Jaana Rissasen* ja hänen asiakumppaniensa vaatimukset päätöksen kumoamisesta menettelyvirheen johdosta.

Hallinto-oikeus hylkää *Pirkko* ja *Sulo Hartikaisen* vaatimuksen päätöksen kumoamisesta menettelyvirheen johdosta.

Perustelut

Katselmus

Kun otetaan huomioon se selvitys, joka asiassa on kirjallisessa menettelyssä kertynyt, katselmusta on hallintolainkäyttölain 38 §:n 1 momentin ja 41 §:n tarkoittamin tavoin pidettävä ilmeisen tarpeettomana.

Esitetyt menettelytapavirheet

Ympäristölupavirasto on tiedottanut hakemuksesta kuulutuksella, joka on lähetetty hakemukseen liitetyn luettelon mukaan muun

muassa Naarajärven rantatilojen omistajille. Luettelon puutteellisuuden vuoksi kuulutus on lähetetty tiedoksi vain yhdelle kiinteistön osaomistajalle niissä tapauksissa kun kiinteistöillä on useampi omistaja. Rissanen ja hänen asiakumppaninsa eivät ole tarkemmin yksilöineet vaatimustaan eivätkä edes väittäneet kenenkään asianosaisen oikeusturvan tämän johdosta vaarantuneen.

Asiakirjoista saatavan selvityksen mukaan ympäristölupavirasto ei ole lähettänyt tiedoksiantoja lupahakemuksesta Pertti Nissiselle. Puutteellisen kiinteistöomistajaluettelon takia ympäristölupavirasto on lähettänyt tiedoksiannon lupahakemuksesta vain yhdelle tilan omistajista vaikka tilalla on ollut toinenkin omistaja. Päätöksen antamisesta on ilmoitettu myös Nissiselle kirjeitse.

Pertti Nissisen valittajakumppani Tuomo Lapveteläinen, jonka kanssa Nissinen omistaa puoliksi tilan Kelola RN:o 3:36 Karttulan kunnan Punnonmäen kylästä, on saanut tiedon hakemuksesta vesilain säännösten edellyttämällä tavalla. Tuomo Lapveteläinen ja Pertti Nissinen ovat toimittaneet yhteisen muistutuksen Itä-Suomen ympäristölupavirastolle annetussa määräajassa. Hallinto-oikeus on varannut Tuomo Lapveteläiselle ja Pertti Nissiselle tilaisuuden vastata valituksesta annettuihin ympäristökeskuksen vastineeseen ja lisäselvitykseen. Hallinto-oikeus katsoo, että Pertti Nissinen on näiden toimenpiteiden jälkeen voinut valvoa asiassa oikeuttaan ja etuaan niin, että hänen oikeusturvansa ei ole asiassa vaarantunut.

Edellä lausutun vuoksi asian palauttaminen kuulemisvirheen johdosta ei ole tarpeen.

Hartikaisten tarkoittama ympäristökeskuksen ja rannanomistajien välinen kokous on pidetty 7.12.2004 eli ennen lupahakemuksen viireille tuloa 28.4.2005. Näin ollen tuon kokouksen koollekutsumistapa ei kuulu asian käsittelyyn ympäristölupavirastossa eikä hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulu ottaa kantaa kokouksessa noudatettuun menettelyyn.

Pääasialratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa perusteluista ilmenevistä syistä ympäristölupaviraston päätöksen ja palauttaa asian ympäristölupavirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Ympäristölupaviraston tulee hallinto-oikeuden päätöksen tultua lainvoimaiseksi ottaa asia uudelleen käsiteltäväkseen ja ottaa asian käsittelyssä huomioon palautuksen syyt.

Perustelut

Naarajärven laillinen vedenkorkeus

Ympäristölupaviraston päätös perustuu Pohjois-Savon ympäristökeskuksen esittämään arvioon Naarajärven laillisen vedenkorkeuden oikeasta tasosta. Arviointi perustuu vuoden 1983 helmikuussa mitattuun tasoon $N_{60} +120,30$, vedenkorkeusseurantaan vuosina 2001-2004 ja vertailuvesistöjen käyttäytymiseen. Ympäristökeskuksen asiakirjaselvityksen perusteella voidaan todeta, että Ruhomankoskea ja Naarajärven lasku-uomaa on kivetty. Viime vuosina em. uomista on taas poistettu kiviä. Asianosaisten käsitykset hyväksyttävistä ja järven aikaisemmista vedenpinnan tasoista ovat ristiriitaisia.

Hallinto-oikeus pitää ympäristökeskuksen arviota luotettavana selvityksenä Naarajärven laillisesta vedenpinnan tasosta. Tarkastelujakson 2001-2004 vedenkorkeus Naarajärvessä on poikennut vuoden 1983 tasosta huomattavasti ja vuonna 1983 ollut 33 cm:n ero yläpuolisen Pieni-Naaran ja Naarajärven vedenkorkeuksissa oli vuonna 2004 lähes kokonaan hävinnyt. Vertailuvesistön, Maanigan Pulkonkoski, vedenkorkeus on helmikuussa 1983 ollut pitkäaikaiskeskiarvon yläpuolella ja eri vuosien pinnankorkeudet vertailuvesistössä ja Naarajärvessä ovat noudattaneet samantapaista sykliä. Näin ollen voidaan olettaa, kuten ympäristökeskus, että myöskään Naarajärven vedenkorkeus ei ole ollut poikkeuksellisen alhaisella tasolla helmikuussa 1983. Hallinto-oikeus toteaa myös, että ympäristökeskuksen toimittamat vuosien 2005-2007 vedenkorkeustiedot vahvistavat, ettei Naarajärven vedenkorkeus ole luonnollisessa tilassa vaan on patoamisen tulosta. Huolimatta erittäin kuivasta kesästä ja alkusyksystä 2006, jolloin maakunnan järvien vedenkorkeudet olivat yleisesti poikkeuksellisen alhaisia, Naarajärven havaintojaksolla 2001-2006 mitattu alin vedenkorkeus jäi 7.9.2006 vielä 4 senttimetriä vuoden 1983 helmikuun havainnon yläpuolelle.

Ottaen huomioon ympäristökeskuksen asiantuntemus ei ole syytä epäillä ympäristökeskuksen vedenkorkeuden mittausten oikeellisuutta.

Rantakaavan tai peruskartan vedenkorkeusmerkintöjen perusteella ei voida päätellä laillista vedenkorkeuden tasoa, eikä niillä ole tässä suhteessa virallista asemaa.

Ympäristökeskuksen hakemus, vesilain mukainen rakentaminen vesistöön ja intressivertailu

Pohjois-Savon ympäristökeskus on hakenut lupaa toteuttaa hakemukseen liitetyn suunnitelman mukainen pohjapadon rakentaminen ja lainmukaisen vedenkorkeuden palauttaminen Naarajärveen. Naarajärven keskivedenkorkeus saatetaan tasoon $N_{60} + 120,38$ m järven purku-uomaa muotoilemalla ja niskalle rakennettavalla pohjapadolla. Vuosien 2001-2004 mittausjakson keskivedenkorkeuteen $N_{60} + 120,65$ m nähden tämä merkitsee 27 cm:n laskua. Naarajärven tulvanpurkautumiskykyä parannetaan kunnostamalla järven lasku-uoman alapuolisesta Ruhtomanjärvestä lähtevä Ruhtomankoski. Kosken padottavaa niskaa avarretaan molemmilta rannoilta noin 1,5 m ja itse koskiuomaa levennetään noin kahden metrin verran. Viime vuosina luvattomasti perattu koskiosuus kivetään samalla luonnonmukaisemmaksi.

Vesilain 1 luvun 15 §:n 1 momentin mukaan vesistöstä ei saa johdtaa vettä tai ryhtyä vesistössä tai maalla muuhun toimenpiteeseen siten, että siitä tai sen seurauksena voi aiheutua sellainen vesistön aseman, syvyyden, vedenkorkeuden, vedenjuoksun tai muu vesiympäristön muutos, joka aiheuttaa muun muassa vahinkoa tai haittaa toisen vesialueelle, kalastukselle, maalle, rakennukselle tai muulle omaisuudelle, aiheuttaa vesiluonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista, melkoisesti vähentää luonnon kauneutta tai ympäristön viihtyisyyttä tai huonontaa vesistön puhdistautumiskykyä.

Vesilain 2 luvun 1 §:n mukaan 2 luvun säännökset rakentamisesta vesistöön koskevat, mikäli jonkin toimenpiteen osalta muuta ei ole säädetty, kiinteän tai irrallisen laitteen taikka rakennuksen tai muun rakennelman kuten padon, penkereen, sillan, johdon, kuljetuslaitteen tai laiturin tekemistä vesistöön tai sen poikki, perkaamis-, paalutus- tai täyttämistyön suorittamista vesistössä, uuden uoman tekemistä sekä muuta niihin verrattavaa samoin kuin vesilain 1 luvun 15 §:ssä tarkoitettua toimenpidettä.

Vesilain 2 luvun 5 §:n mukaan rakentamiseen ei saa myöntää lupaa, jos rakentaminen vaarantaa yleistä terveydentilaa tai aiheuttaa huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa tai vesiluonnossa ja sen toiminnassa taikka jos se suuresti huonontaa paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja.

Vesilain 2 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan jos rakentaminen, ottamalla huomioon, mitä 2 luvun 3 §:ssä ja 2 luvussa jäljempänä on säädetty, ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua, voidaan lupa siihen myöntää, mikäli yritys hyötyisän tai suojaavan tarkoi-

tuksensa vuoksi on tarpeen vesialueen tai sen rannalla olevan kiinteistön järkiperaistä hyväksikäyttöä taikka muuta hyödyllistä taloudellista toimintaa varten. Saman pykälän 2 momentin mukaan jos rakentamisesta aiheutuu 1 momentissa tarkoitettua suurempi yleisen tai yksityisen edun loukkaus tai rakentamiseen muutoin ei 1 momentin nojalla voida myöntää lupaa, on luvan myöntämisen edellytyksenä, että rakentamisesta saatava hyöty on siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava. Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan hyöty arvioidaan myös yleiseltä kannalta.

Vesilain 2 luvun 7 §:n mukaan, jos vesistöön rakentajalle on tarpeen saada toiselle kuuluvaa aluetta laitteen, rakennuksen tai muun rakennelman taikka uuden uoman pohjaksi niiden käyttöä varten välttämättömästi tarvittavine alueineen, tai alueeksi, jolle poistettava maa siirretään taikka joka veden alle saatettuna tulee 1 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan vesialueeksi tai joka tarvitaan yleisen tai yksityisen edun suojaamiseksi tehtävää laitetta tai rakennelmaa varten, voi ympäristölupavirasto asianomaisen luvan hakemisen yhteydessä tai milloin erityistä syytä on, muutoinkin hakemuksesta antaa rakentajalle oikeuden tällaiseen alueeseen sillä mahdollisesti olevine rakennuksineen tai muine rakennelmineen. Oikeus voidaan myöntää vain, mikäli rakentamisen osalta tämän luvun 6 §:n 2 momentissa mainitut edellytykset ovat olemassa ja sen lisäksi edellä mainittuihin tarkoituksiin tarvittava alue suurimmalta osaltaan kuuluu hakijalle joko omistusoikeuden tai pysyvän käyttöoikeuden perusteella. Jos kysymys on hakijalle ja muille yhteisesti kuuluvasta alueesta, oikeuden myöntäminen edellyttää, että toimenpiteen kohteeksi joutuva alue ei ole sanottavasti suurempi hakijan osuutta vastaavaa osaa yhteisestä alueesta.

Ympäristölupaviraston päätöksessä ei ole käsitelty hyötyjen ja haittojen vertailua tai laillisen vedenkorkeuden palauttamisesta ehkä aiheutuvia haittoja ja vahinkoja tai niiden korvaamista. Perusteluna on mainittu, ettei tämä ole tarpeen laillisen vedenkorkeuden palauttamisen yhteydessä.

Oikeudellinen johtopäätös

Koska Naarajärven vedenkorkeutta on tarkoitus muuttaa rakentamalla järven lasku-uoman suulle pohjapato ja tekemällä lasku-uomassa muutostöitä, on asiassa kysymys vesilain 2 luvun mukaisesta rakentamislupa-asiasta. Tällöin on kaikilta osin noudatettava vesilain 2 luvun rakentamista koskevia säännöksiä siitäkin huolimatta, että hankkeen tarkoituksena on sinänsä hyväksyttävä pyrkimys laillisen vedenkorkeuden palauttamiseen. Hallinto-oikeus toteaa, että asiassa on tarpeen suorittaa vesilain 2 luvun 5, 6 ja 11

§:n mukainen hyötyjen sekä mahdollisten vahinkojen, haittojen ja edunmenetysten arviointi ja selvitettävä vesilain 2 luvun 13 §:n mukainen mahdollisten vahinkojen, haittojen ja edunmenetysten korvaamisen tarpeellisuus. Lisäksi on tutkittava vesilain 2 luvun 7 §:n mukaisen pysyvän käyttöoikeuden myöntämisen edellytysten täyttyminen.

Tämän vuoksi hallinto-oikeus kumoaa Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen ja palauttaa asian ympäristölupavirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Ympäristölupaviraston tulee vesilain 16 luvun 3 §:n nojalla varata hakijalle tilaisuus hakemuksensa täydentämiseen liittämällä hakemukseensa yllä mainitut vesilain mukaiset selvitykset.

Oikeudenkäyntikulut

Jaana Rissasen asiakumppaneineen tekemä vaatimus oikeudenkäyntikulujensa korvaamisesta hylätään.

Perustelut

Asian laatu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että Rissanen asiakumppaneineen saavat pitää oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. (Hallintolainkäyttölaki 74 § 1 momentti)

JULKIPANO

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

PÄÄTÖKSESTÄ ILMOITTAMINEN

Karttulan kunnanhallituksen ja Kuopion kaupunginhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä ilmoitustauluillaan.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Jorma Taskisen ja Tuomo Lapveteläisen on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille asiakumppaneilleen. Jos he tämän laiminlyövät, ovat he velvollisia korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi (hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 § sekä hallintolainkäyttölaki 55 § 2 mom).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle kaksin kappalein 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään 13.12.2007.

Valitusosoitus on liitteenä VeJp (07.07).

Diaarinumerot

02105-02107/05/5201

02216-02217/02/5201

Päätöksen tekemiseen ovat ottaneet osaa lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Markku Latva-Teikari ja Marja Lampi, tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Mauri Kerätär sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Ville Salonen.

Markku Latva-Teikari

Marja Lampi

Mauri Kerätär

Ville Salonen

Esittelijä
hallinto-oikeussihteeri

Janne Marttila

Asiassa on hallinto-oikeudessa äänestetty. Eri mieltä olevan jäsenen lausunto on tämän päätöksen liitteenä.

Diaarinumerot
02105-02107/05/5201
02216-02217/05/5201

JAKELU JA MAKSU

Päätös

Jorma Taskinen ym, maksutta
Kehäkatu 5
70600 Kuopio

Tuomo Lapveteläinen ym., maksutta
Puijonkatu 31 B 63
70110 Kuopio

Jaana Rissanen ym, maksutta
Toini Muonan katu 7 A 6
00560 Helsinki

Jäljennös maksutta

Pohjois-Savon ympäristökeskus
PL 1049
70101 Kuopio

Suomen ympäristökeskus

Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Kuopion kaupunginhallitus

Karttulan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Karttulan kunnanhallitus

Itä-Suomen ympäristölupavirasto

JM/AJä

Diaarinumerot
02105-02107/05/5201
02216-02217/05/5201

ERI MIELTÄ OLEVAN JÄSENEEN ÄÄNESTYSLAUSUNTO

Tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Mauri Kerätär:

Pääasiasratkaisu

Hylkään valitukset.

Perustelut

Naarajärven laillinen vedenkorkeus

Naarajärven laillisen vedenkorkeuden osalta viitataan Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksessä ratkaisuna ja sen perusteluina lausuttuun sekä hallinto-oikeuden enemmistön Naarajärven vedenkorkeushavainnoista sekä niiden perusteella lausumaan. Naarajärven vedenkorkeus on järven lasku-uoman ja sen alapuolisen Ruhtomankosken ilman lupaa tapahtuneen patoaminen seurauksena ollut vuosia korkeammalla kuin vedenkorkeus ilman mainittuja toimenpiteitä olisi ollut. Naarajärven keskivedenkorkeuden mukaan arvioituna laitton padotus on noin 0,25 m.

Laittomien padottavien rakenteiden rakentajaa ei ole vuonna 1999 päättäneessä poliisitutkinnassa tai muussakaan yhteydessä saatu selville, eikä rakenteille ole sittemmin haettu vesilain edellyttämää lupaa.

Ympäristökeskuksen suunnitelma

Ympäristökeskuksen suunnitelmaan ja ympäristölupaviraston myöntämään lupaan sisältyy suunnitellun pohjapadon ylä- ja alapuolisen uoman puhdistaminen noin 10 metrin matkalta virtausta hidastavista kivistä sekä tarvittaessa uoman syventäminen tasoon $N_{60} + 119,90$ m. Uoman puhdistaminen ja syventäminen tarkoittaisi todettujen Naarajärven vedenkorkeutta padottavien kivilatomusten ja muiden uomassa todettujen veden virtausesteiden poistamista.

Ympäristölupavirasto on myöntänyt luvan rakentaa pohjapato Naarajärven lasku-uomaan ja Ruhtomankosken niskan avartamiseen Naarajärven keskivedenkorkeuden palauttamiseksi lainmukaiseen tasoon $N_{60} + 120,38$ m. Suunnitellun pohjapadon rakentamisen ensisijainen tarkoitus on, ettei lasku-uoman puhdistamisen ja syventämisen seurauksena Naarajärven vedenkorkeus laskisi hallitsemattomasti ja tavoiteltua vedenkorkeutta alemmaksi.

Nykyinen Naarajärven padottu vedenkorkeus laskisi nimenomaan suunnitellun lasku-uoman puhdistamisen ja syventämisen seurauksena, ei siis pohjapadon rakentamisesta johtuen.

Oikeudelliset edellytykset

Ympäristölupaviraston päätöksestä ei käy ilmi, mihin sovellettuihin lainkohtiin lupa on perustettu. Sovellettaviksi säännöksiksi tässä asiassa tulevat vesilain 2 luvun 31 §:n 2 ja 3 momentti.

Vesilain 2 luvun 31 §:n 2 momentin mukaan ilman ympäristölupaviraston lupaa ei saa poistaa rakennelmaa, joka vaikuttaa vedenkorkeuteen tai vedenjuoksuun. Lupaa poistamiseen ei saada myöntää, jos poistamisesta aiheutuisi vesilain 2 luvun 5 §:ssä mainittu vahingollisen seuraus, jota poistamisen yhteydessä suoritettavien toimenpitein ei voida torjua. Saman lainkohdan 3 momentin mukaan jos rakennelman poistamisesta aiheutuu vaaraa yleiselle tai yksityiselle edulle, on päätökseen, jolla rakennelman poistaminen sallitaan, otettava määräykset siitä, mitä näiden etujen turvaamiseksi on otettava varteen. Poistamisesta johtuva vahinko, haitta ja muu edunmenetykset on korvattava.

Vesilain vastaisesti vesistöön rakennetun rakennelman poistaminen voidaan asettaa asianomaisen valvontaviranomaisen tehtäväksi.

Ympäristölupavirasto on voinut myöntää Pohjois-Savon ympäristökeskukselle luvan Naarajärven lasku-uoman puhdistamiseen ja syventämiseen vesilain 2 luvun 31 §:n 2 momentin nojalla. Kyse on lainkohdassa tarkoitetun sellaisen rakennelman poistamisesta, joka vaikuttaa asiakirjoista ilmenevän selvityksen mukaisesti Naarajärven vedenkorkeuteen. Lupa on voitu myöntää, koska poistamisesta ei aiheudu vesilain 2 luvun 5 §:ssä mainittua vahingollista seurausta.

Saadun selvityksen mukaan olosuhteet eivät ilmeisestikään Naarajärven ranta-alueiden käytön kannalta ole vakiintuneet padottua vedenkorkeutta vastaaviksi. Naarajärven lasku-uomaa on pidemmän ajan kuluessa sekä padottu kivillä että poistettu niitä

uomasta, molempia toimenpiteitä lähinnä ihmistoimin. Näissä oloissa ympäristökeskuksella on ollut tarpeen suunnitella lasku-uoman perkaus sillä tavoin ja siinä laajuudessa, ettei vastaisuudessa laitton vedenkorkeuden padotus vähäisin toimenpitein olisi mahdollista. Pelkän lasku-uoman puhdistamisen ja syventämisen seurauksena voisi vedenkorkeus laskea kuitenkin tavoiteltua tasoa alemmaksi. Näissä olosuhteissa on ollut tarpeen suunnitella pohjapato Naarajärven alimpien vedenkorkeuksien varmistamiseksi. Vedenkorkeuden liiallisesta laskusta voisi olla haittaa sekä yleiselle että yksityiselle edulle, muun muassa kalataloudellisena haittana tai rannan virkistyskäytön vaikeutumisenä. Lupa pohjapadon rakentamiseen on voitu myöntää edellä mainittujen sekä yleisten että yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisenä määräyksenä, kuten vesilain 2 luvun 31 §:n 3 momentissa on edellytetty, siinä yhteydessä kun laitton padotus poistetaan.

Ympäristölupaviraston myöntämän luvan mukaisesti toteutettuna Naarajärven vedenkorkeutta padottavien rakennelmien poistamisesta ei aiheudu vesilain 2 luvun 31 §:n 3 momentissa tarkoitettua korvattavaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä.

Vesilain 2 luvun 5 §:ssä tarkoitettujen vahingollisten seurausten arvioimisen lisäksi vesilain 2 luvun 31 §:n 2 momentissa ei vedenkorkeutta padottavan rakennelman poistamisedellytyksiksi ole mainittu vesilain mukaista intressivertailua, siis toimenpiteestä mahdollisesti aiheutuvien hyötyjen ja haittojen vertailua vesilain 2 luvun 6 §:ssä ja 11 §:ssä selostetulla tavalla. Tämä periaate käy ilmi muun muassa ratkaisussa KHO 1984 A II 106 sekä korkeimman hallinto-oikeuden 30.12.2002 antamassa päätöksessä taltionumero 3461.

Jälkimmäisessä asiassa oli kyse ympäristölupavirastolle tehdystä hallintopakkohakemuksesta vesistöön tehtyjen luvattomien padottavien rakennelmien poistamiseksi. Palauttaessaan asian ympäristölupavirastolle korkein hallinto-oikeus määräsi selvitettäväksi, voitiinko hallintopakkohakemuksessa tarkoitetun Kurtinjärven luusu-aan rakennetun tuntemattomaksi jäänyt rakentaja saada selville. Mainittu pato nosti yläpuolisen järven vedenpintaa 10 - 15 cm, ja padotus aiheutti vahinkoa ja haittaa hallintopakon hakijan omaisuudelle. Mikäli rakentajaa ei korkeimman hallinto-oikeuden mainitsemassa menettelyssä saatu selville, eikä kukaan ollut pannut padon pysyttämistä koskevaa lupahakemusta vireille ympäristölupavirastossa, alueellinen ympäristökeskus voitiin velvoittaa poistamaan pato uudessa ympäristölupaviraston päätöksessä määrättävän kohtuullisen ajan kuluessa. Veloitteen toteuttamisen ehtona korkein hallinto-oikeus ei mainitse toimenpiteestä aiheutuvien hyötyjen ja haittojen vertailua.

Nyt käsillä olevassa Naarajärven asiassa tilanne on edellä kuvatus-
kaltaisen, pelkästään sillä erotuksella, että kyse ei ole hallintopak-
koasiasta, jollaisena kysymys Naarajärven laillisen vedenkorkeu-
den palauttamisesta myös olisi voitu ratkaista. Kun vesistön padot-
tajaa ei ole saatu selville eikä lupaa siihen ole haettu, on ympäris-
tökeskukselle voitu laillisuusvalvontaviranomaisena myöntää lupa
tarvittaviin toimenpiteisiin vesistön laillisen tilan palauttamiseksi.

Vakuudeksi

Janne Marttila
hallinto-oikeussihteeri

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava valitusajassa kaksin kappalein Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitettavan valituskirjelmän tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituskirjelmän ja muiden valitusasiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa tai ellei sähköisesti toimitettavassa asiakirjassa ole selvitystä asiamiehen toimivallasta.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus
PL 204, 65101 Vaasa

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, Vaasa

Telefax: 010 36 42760

S-posti: vaasa.hao@om.fi

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00-16.15